

omgevingsdienst
Haaglanden

Samen kijken we terug blik op 2022

**Samen kijken
we terug
blik op 2022**

Inhoud

- 6 Voorwoord
- 8 De opkomst van padelbanen
- 10 Samen sterker tegen licht
- 12 Vitale medewerkers, vitale organisatie
- 14 De ondergrond op tafel
- 16 De betere wereldbaan
- 18 Extra oplossingen buiten het takenpakket
- 20 Van data naar toegankelijke informatie
- 22 Beter weten wat er leeft
- 24 Tijd voor circulariteit
- 27 Vraag het ODH
- 28 Vuurwerk onder controle
- 30 ODH op koers voor de Omgevingswet
- 33 2022 in cijfers
- 34 Ons werkgebied
- 35 Bedrijven en instellingen
- 36 Toezicht en Handhaving
- 38 Toetsing en Vergunningverlening
- 40 Colofon
- 42 Contact

Samen kijken we terug blik op 2022

Dat er veel in een jaar gebeurt, kunt u lezen in deze jaarimpressie over 2022. Als directeur ben ik bijzonder trots op onze mooie omgevingsdienst en blik ik terug op een productief jaar. Onze collega's werken met hart voor de leefomgeving. Dat zie je terug in de vele zaken die we het afgelopen jaar hebben opgepakt.

Een impressie

Deze jaarimpressie bevat een selectie van slechts enkele verhalen, want er is nog zoveel meer te vertellen. De verhalen laten zien wat wij doen voor onze negen gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Zo ontwikkelden we een nieuw duurzaamheidsprogramma voor de komende vier jaar, waarmee we gemeenten en provincie helpen bij het realiseren van duurzaamheidsambities. Werkten we aan onze dienstverlening door meer gebruik van data via kaarten, zoals de Soorten Kanskaart Zuid-Holland. En we zochten de samenwerking op met de andere Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten, onder andere met een grote, gezamenlijke controle op assimilatiebelichting.

De Betere Wereldbaan

Het afgelopen jaar mochten we veel nieuwe collega's begroeten. Daar zijn we blij om, want met onze groeiende werkzaamheden is het drukker dan ooit. Daarom zijn we gestart met het vergroten van onze naamsbekendheid en het verstevigen van onze positie op de arbeidsmarkt. Dit doen we in samenwerking met de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten onder de vlag De Betere Wereldbaan. Met deze gezamenlijke aanpak maken we meer impact en zijn we beter zichtbaar. De eerste stappen zijn met succes gezet.

IBP VTH

Het werkveld waarin we werkzaam zijn, ligt onder een vergrootglas. Daarom is het Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) gestart, waarin we werken aan de versterking van het VTH stelsel. Samen met de provincies, de gemeenten, het Rijk en de Omgevingsdiensten onderzoeken we hoe we deze versterking kunnen realiseren. Ik hoop dat ik u in onze volgende jaarimpressie meer kan vertellen over de eerste resultaten.

Tot slot

Werken bij een omgevingsdienst doe je uit betrokkenheid bij onze leefomgeving. Deze jaarimpressie getuigt daarvan. Ons werk is zeer relevant, nooit saai en vraagt om consequent alert te zijn op de ontwikkelingen. Daarom is het zaak om vooruit te blijven kijken en ons verder te blijven ontwikkelen. In het belang van een veilige en duurzame leefomgeving voor al onze inwoners.

Christiaan van der Kamp
Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

“
*Als directeur ben ik
bijzonder trots op onze
mooie omgevingsdienst
en blik ik terug op een
productief jaar.*”

Een nieuw geluid

De opkomst van padelbanen

Padel, een combinatie van tennis en squash, is in korte tijd zeer populair geworden. Niet zonder gevolgen. Met het succes van de nieuwe sport groeit ook het aantal klachten van geluidsoverlast. In gesprek met vergunningverleners Bram Mansveld en Peter Zonneveld en toezichthouder Bob Pruijssers.

‘In 2022 hebben vijf tennisverenigingen (deels) padelbanen aangelegd en telde de regio in totaal 15 padellocaties, in de buitenlucht en in hallen. Peter: ‘Padel is momenteel populair. Steeds meer tennisverenigingen besluiten (een deel van) de banen om te wisselen voor padelbanen. Op één tennisbaan kunnen ze twee padelbanen kwijt.’ Bram vult aan: Een bedrijf mag een maximaal geluid produceren, een verandering daarin moet gemeld worden. De ondernemer moet een akoestisch rapport indienen waaruit blijkt dat hij aan de norm voldoet.’ Peter: ‘Meestal is er een bouwvergunning nodig om de banen aan te leggen. Wij willen al in de vergunningsfase aanschuiven om te zien of de locatie aan de geluidsnormen voldoet.’

Een ander geluid

Bob: ‘Padel maakt veel meer geluid dan tennis. Spelers maken gebruik van een racket gemaakt van hard rubber met een laag koolstofvezel in plaats van een racket met snaren. De baan is omringd door wanden van glas en een gedeelte gaas, hierdoor wordt het geluid versterkt. De glazen wand maakt onderdeel uit van het spel en er wordt altijd twee tegen twee gespeeld. Tel daarbij op dat padel zeer populair is onder jongeren en je krijgt ook nog eens extra stemgeluid.’ Sommige banen liggen op grote afstand van woningen, daar heeft niemand last van. Bram: ‘Maar komen ze dicht bij een woonwijk, dan zou het kunnen dat er een geluidsscherm omheen moet worden gebouwd van zo’n zeven meter hoog.’

“*We doen er bij ODH alles aan om de ondernemer en omwoners prettig met elkaar te kunnen laten leven.*”

Prettig met elkaar leven

Bob is als toezichthouder vaak in gesprek met ondernemer en met de klager. ‘In 2022 liepen er vier handhavingssdossiers met verenigingen die het geluidstechnisch niet op orde hadden. We doen metingen en aanbevelingen voor bijvoorbeeld een adviesbureau dat de ondernemer verder kan helpen.’ Peter: ‘Er wordt geklaagd over geluidsoverlast tijdens het spel, maar

23 december 2022 - 15:27 uur

Padelspelers MLTV’90 moeten vroeger stoppen

Er mag na 21.00 uur niet meer gespeeld worden op de padelbanen van tennis- en padelclub MLTV’90 in Monster. Die maatregel is genomen om geluidsoverlast te voorkomen.

Omwonenden van het complex aan de Jan Steenstraat klagen al langer over geluidsoverlast. Metingen van de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) toonden eerder aan dat er in de avond inderdaad te veel lawaai wordt gemaakt. Inmiddels ligt er ook een handhavingsverzoek bij de gemeente Westland.

bewoners maken zich ook zorgen over de aanleg van nieuwe banen’. Bram: ‘We doen er bij ODH alles aan om de ondernemer en omwoners prettig met elkaar te kunnen laten leven. Omdat we nu bij de aanvraag al aanschuiven, kunnen we voorkomen dat een ondernemer wel een bouwvergunning krijgt, maar eigenlijk op die locatie niet aan geluidsnormen kan voldoen en dus een geluidsscherm moet bouwen. Waar vervolgens weer een bouwvergunning voor nodig is waar omwonenden bezwaar tegen kunnen maken.’

ODH eerder betrokken

Peter: ‘Het bestemmingsplan laat sporten toe, maar van deze nieuwe sport was het geluid niet bekend. Bob: ‘Wij zijn eerder betrokken, maar ook de omgeving is veel alerter en bekender met de sport. Mensen weten inmiddels wel wat padel betekent en wat voor geluid het oplevert. Ik verwacht een forse groei in het aantal padelbanen de komende periode, maar dus minder problemen voor omwonenden en de exploitant.’ ■

Gezamenlijke controle assimilatiebelichting

Samen sterker tegen licht

Steeds vaker trekken de vijf omgevingsdiensten van Zuid-Holland gezamenlijk op. Om van elkaar te leren of slagvaardiger te zijn. In februari 2022 vond een grote gezamenlijke nachtelijke controle van assimilatiebelichting (kunstlicht als aanvulling op zonlicht) plaats. Toezichthouders Anke van den Nouland en Wim van der Vlis waren erbij namens Omgevingsdienst Haaglanden.

Alle vijf de omgevingsdiensten verzamelden op een centraal punt binnen het regionale werkgebied en gingen vanaf daar ieder naar hun eigen gebied om 's nachts te controleren. Wim: 'Tijdens de nachtelijke controle keken we of assimilatiebelichting in kassen is afgeschermd. Als je assimilatiebelichting aan hebt, moeten tussen zonsondergang en zonsopgang de zijschermen voor 95% dicht zijn. Voor de bovenzijde geldt zelfs 98% lichtdicht. Vanaf 1 september, een half uur na zonsondergang tot 2 uur 's nachts is wat wij noemen de donkerteperiode. Vanaf 1 november tot 1 april is die periode van 18 uur tot 00.00 uur. Na die perioden moet de kas voor 74% afgeschermd zijn aan de bovenzijde.'

Meer licht, andere kleur

Controleren of ondernemers hun assimilatiebelichting goed afschermen is belangrijk. Wim: 'De lichtintensiteit is ten opzichte van vroeger enorm toegenomen.' Anke vult aan: 'Mensen ondervinden overlast van het licht als het donker is. Ook de kleur van het licht levert klachten op. Vroeger was alles oranje en daar was men aan gewend. Maar tegenwoordig is alles steeds meer paars- en rozeleurig en daar reageren mensen sterk op. Door gezamenlijk te controleren, creëer je een gelijk speelveld. Als je in Zoetermeer woont, krijg je vanuit twee verschillende regio's te maken met assimilatiebelichting. Het kan niet zo zijn dat het in het ene gebied wel en in het andere gebied niet mag.'

Wel of niet in overtreding

Wim: 'Stel: er komt een klacht binnen over licht om drie uur 's nachts. Het kan dan zo zijn dat de ondernemer niet in overtreding is, omdat hij 26% van de schermen open mag hebben. Ook zijn er uitzonderingen op de regels. Zo mogen sommige rozenkwekers meer licht uitstoten. Juridisch gezien is er geen sprake van een overtreding, maar de mensen

“
Door gezamenlijk te controleren, creëer je een gelijk speelveld.
”

kunnen er wel last van hebben.' Anke: 'Als mensen dan bellen met een klacht, wordt dat uitgelegd. Het kan ook zijn dat tuinders er 's morgens achter komen dat ze in de nacht een computerstoring hebben gehad, waardoor de schermen niet goed werkten en er dus te veel licht naar buiten kwam. Als ze dat melden, communiceren wij dat weer richting omwonenden.'

Samen op pad

Anke en Wim reden die nacht met z'n tweeën rond. Wim: 'Je zit altijd met twee personen in de auto, de bestuurder is primair met autorijden bezig, de ander kijkt om zich heen. Zo voorkom je ongelukken onderweg.' Anke: 'We kennen het gebied op ons duimpje en kennen de ondernemers, maar in de nacht ziet alles er anders uit.' Met een goede camera maakte het team foto's van de lichtuitstoot om dat de volgende dag te bespreken met de ondernemer. Wim: 'We gaan natuurlijk niet 's nachts aanbellen met 'hallo, we komen controleren'. Het viel Wim op dat het goed donker was. 'Tuinders leven steeds beter de regels na. Ook speelt de energiecrisis mee. Ondernemers lieten vaker het licht uit.'

Over de grens kijken

Wim: 'De grote winst van de gezamenlijke actie is dat er veel aandacht was voor controle van assimilatiebelichting, ook in regio's waar dat minder vaak plaatsvindt dan hier. In Haaglanden hebben wij enorm veel kassen, wij weten als geen ander hoe je controles uitvoert. Ook is het mooi dat we afgesproken hebben dat als we een overtreding constateren over de grens van onze gebieden, we dat aan elkaar doorgeven. Samen staan we sterker!' ■

Een vitaliteitsbeleid voor ODH

Vitale medewerkers, vitale organisatie

Met een gezond lijf en gezonde geest het naar je zin hebben op je werk. Omdat alles eromheen goed geregeld is. Daar komt het nieuwe vitaliteitsbeleid in het kort op neer. Wouter van IJzeren (concernadviseur / jurist) schreef het beleid na veel research.

‘Al geruime tijd bestond vanuit de CAO-onderhandelingen de wens een vitaliteitsbeleid op te stellen. Maar wat is dat nu eigenlijk? Ik heb het internet afgestruind, diverse CAO's bekeken, webinars gevolgd en van alles gelezen. Dat leverde een grote smeltkroes van onderwerpen op die allemaal bijdragen aan werkgeluk. Simpel gezegd

“
Als je als leidinggevende alleen al een beetje stress kan wegnemen door te luisteren, is dat al hele winst.”

komt vitaliteit neer op drie vlakken: werksituatie, privéomstandigheden en gezondheid. Als het op één vlak even misloopt, kun je de gevolgen daarvan vaak nog opvangen. Maar heb je op twee vlakken problemen, dan wordt de stress te hoog en is er kans op uitval. In ons vitaliteitsbeleid staat welke instrumenten worden aangeboden en hoe deze kunnen worden benut.

Ga in gesprek

‘Alles wat iemand uit z'n evenwicht brengt, heeft te maken met het vitaliteitsbeleid. Het doel van het beleid: ga in gesprek met je leidinggevende en geef aan waar je tegen aanloopt. Wat heb je nodig om gemotiveerd te blijven? Wil je een opleiding? Er komen kinderen: hoe ga je het allemaal regelen? Wat kan je werkgever voor je doen? Je hebt ineens torenhoge gasprijzen: hoe kom je uit de financiële ellende? Hoe kunnen wij je daarbij helpen? Voor financiële problematiek heeft een van onze verzekeraars een

hulpmodule. Hulp bij schulden hebben wij vervolgens op een ludieke, luchtige manier onder de aandacht gebracht door ODH-sokken met een flyer uit te delen.’

Medewerkers denken mee

‘Ik heb een conceptbeleid geschreven en dat binnen ons team Organisatie besproken. Vervolgens hebben we tijdens ons Zomerfestival voor medewerkers een aantal brainstormsessies georganiseerd. Collega's konden ideeën aandragen over wat er in het beleid thuishoort. Uit de sessies kwam bijvoorbeeld ‘de hond van de zaak’, die stress weg zou nemen. Dat idee heeft het uiteindelijk niet gehaald, maar het is leuk dat er out of the box gedacht werd. Wat er allemaal wél in staat? Denk aan fietsen naar het werk. We hebben het fietsenplan verhoogd naar € 2.500, zodat er fiscaal aantrekkelijk een elektrische fiets kan worden uitgekozen. Of aan sporten. Contributie van sportschool of -vereniging wordt vergoed tot een bedrag van € 500,- per jaar.’

Op de smoothiefiets

‘Toen het beleid rond was, hebben we een kick-off georganiseerd op kantoor. Collega's konden deze dag op de smoothiefiets stappen, waarbij iedereen zijn of haar favoriete smoothie bij elkaar fietste. Een gezonde en smakelijke kick-off! Ook zijn hier twee webcastingschermen opgehangen door 365 Vitaal Werken, een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in vitale organisaties. Op die schermen delen zij allerlei informatie, bijvoorbeeld van de Hartstichting of Leverstichting, maar ook gezonde recepten en gebeurtenissen als de Fiets naar je werkweek. Maar we kunnen er ook onze eigen informatie op kwijt. Denk aan een mooie wandeling hier in de buurt die je tijdens een vergadering kunt doen. Het nuttige met het aangename combineren!’

Vertrouwen en open gesprek

‘Wat er nog op stapel staat voor het beleid? Een nieuwe klokkenluidersregeling willen we nog toevoegen, bijvoorbeeld. En we moeten organisatorisch nog een en ander regelen. Wat ik zelf het mooiste stuk vind uit het beleid? De paragraaf “Vitaliteit vergt vertrouwen en een open gesprek”. De moderne leidinggevende staat niet boven de mensen, maar is oprecht geïnteresseerd in medewerkers. Als je als leidinggevende alleen al een beetje stress kan wegnemen door te luisteren, is dat al hele winst. Ik merk bij verschillende teamleiders dat dat werkt, dat zaken worden besproken. Een gezonde ontwikkeling!’ ■

Gebiedsgenese voor gemeente Westland

De ondergrond op tafel

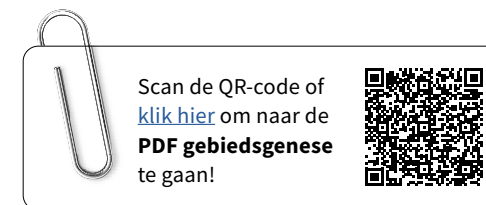
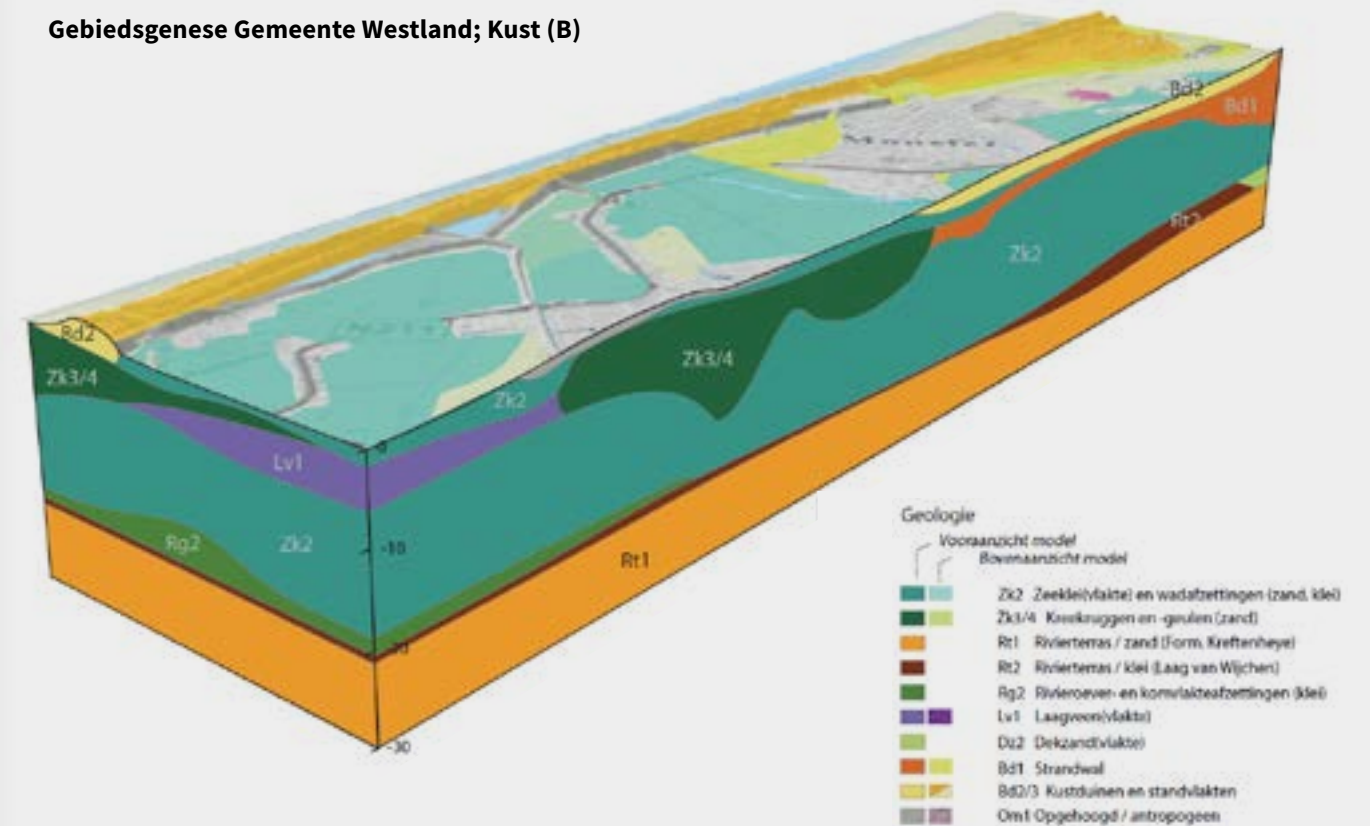
In opdracht van provincie Zuid-Holland en gemeente Westland maakten we een gebiedsgenese, een driedimensionaal model dat de geschiedenis van een landschap laat zien. Met een genese kun je zien hoe de bodem er op die locatie voor staat en kun je goed voorbereid bouwen. Menno van de Velde, teamleider Ruimte & Ondergrond, vertelt over dit project.

‘Als er een woonwijk wordt ontwikkeld, is alles boven de grond technisch en juridisch gereguleerd. Hoe de stoep eruitziet, wat de ronding is van een fietspad, welke lantaarnpalen we gebruiken. Je kunt dat op elkaar afstemmen. Dat zou je eigenlijk ook voor de ondergrond willen. Als je weet hoe de eerste 30 meter van de ondergrond zich ontwikkeld heeft, kun je zaken meer in samenhang zien en integraal benaderen. Zet bijvoorbeeld geen woonwijk op deze slappe grond, de bodem een stukje verderop is veel sterker. Of plant het groen hier, want de bodem is daar vruchtbaar.’

Ideale praatplaat

Een gebiedsgenese is een vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid. ‘Ook iemand die niets van techniek weet, kan zien aan de hand van kleuren en vlakken hoe de ondergrond eruitziet. Het is een praatplaat die de gesprekken van beleidsmakers, politiek en ontwikkelaars voedt: hé, dit moeten we meenemen in onze plannen. De genese biedt inzicht in de samenhang van de onderdelen van het natuurlijk systeem: bodem, ondergrond, water, groen en natuur. De genese is daarmee een hulpmiddel om het natuurlijk systeem uit te leggen en te begrijpen. Als je gaat ontwikkelen moet

Gebiedsgenese Gemeente Westland; Kust (B)

je nog steeds verder onderzoek doen, om bijvoorbeeld te bepalen welke heipalen nodig zijn of om te zien of er vervuiling in de bodem aanwezig is. Genese geeft dus een gedachte mee in de ontwikkeling.’ ODH maakte onder meer een doorsnede van zee tot het land, van kassengebied en industriegebied.

Combineren van data

Het project begon met een gesprek met gemeente Westland. Waar moet het een antwoord op geven? Hoe wil je het gebruiken? ‘We wilden niet een mooi rapport dat onderin een la verdwijnt. De gemeente moet er echt

iets aan hebben, vooral met de specifieke uitdagingen die daar zijn, zoals glastuinbouw. Zo hebben we soms dieper dan de gebruikelijke 30 meter gekeken, omdat kassen veel intensiever gebruik maken van water. Door data van verschillende bronnen te combineren krijgen we informatie. Van die informatie maakten wij een model en op basis daarvan weer een fraaie tekening.’

Gezamenlijk aangepakt

Gemeente Westland was blij met het eindresultaat. ‘Onze genese helpt bij het ontwikkelen van hun omgevingsvisie. Het mooiste aan dit project? De samenwerking. De provincie als overkoepelend kennisinstituut, als waarborger van samenwerking. Gemeente Westland met locatie-specifieke kennis. En wij met onze expertise van de ondergrond. Ook hebben we overleg gehad met Omgevingsdienst Midden-Holland. Zij hadden voor Gouda een stadsgenese gemaakt en konden ons vertellen hoe zij dat hadden aangepakt. Het is echt een gezamenlijk product geworden.’ ■

De betere wereldbaan

Vijf omgevingsdiensten gaan gezamenlijk de arbeidsmarkt op

Of je nu jurist bent, toezichthouder of communicatieadviseur. Wat je ook doet: werken bij een omgevingsdienst is bijdragen aan een betere leefomgeving. Hoe maak je dat kenbaar bij een groot publiek? Hoe maak je werken bij een omgevingsdienst onweerstaanbaar? Door als de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten samen te werken. Yvonne van Laar en Kate van Elswijk namen namens ODH het voortouw.

De vijf omgevingsdiensten van Zuid-Holland trekken steeds vaker samen op. Als het gaat om bijvoorbeeld het delen van kennis, data en best practices, maar in 2022 dus ook op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie. Communicatieadviseur Kate: 'Om de VTH-taken goed uit te blijven voeren hebben we goede mensen nodig, maar hoe vind je die?' Personeelsadviseur Yvonne: 'Als ODH waren we al zeer actief op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie. We stonden op beurzen, gingen langs scholen, hadden een startersprogramma. Een van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen was samenwerking bij het werven van mensen. Wij als ODH besloten de kar te trekken en met de vijf regionale omgevingsdiensten een pilot te starten.'

Samen naar de beurs

Eind 2021 kwamen de vijf omgevingsdiensten van Zuid-Holland samen. Yvonne: 'Het idee was om samen op de Nationale Carrièrebeurs van april 2022 te staan. Maar dan. Hoe gaan we dat vormgeven? Wat wordt ons gezamenlijke verhaal?' Kate: 'We organiseerden een brainstormsessie met een visualizer die live in beeld bracht wat ons bindt, wat de knelpunten zijn en wat de kansen. Met de illustratie die uit deze sessie kwam, ging een communicatiebureau aan de slag om een titel voor onze gezamenlijke stand op de beurs te verzinnen. Als winnaar kwam uit de bus: De Betere Wereldbaan. Deze overkoepelende naam zagen we vervolgens terug in een ontwerp van de beursstand waarin we voor het eerst gezamenlijk naar buiten traden.'

Nominatie op zak

Kate: 'In een paar maanden tijd is er een prachtige samenwerking tot stand gekomen. Dit resulteerde in een zeer geslaagd weekend op de carrièrebeurs, waar enthousiaste medewerkers van de vijf de omgevingsdiensten vertelden over werken bij een omgevingsdienst. Over wat die Betere Wereldbaan inhoudt!' Yvonne: 'Zelfs onze directeur was aanwezig in de stand. Je voelde echt een gezamenlijke trots. En veel bezoekers vonden de stand ook erg mooi en inspirerend, we hadden daardoor veel aanloop en interessante gesprekken. Bovendien waren we genomineerd voor deelnemer met de mooiste stand. Helaas hebben we niet gewonnen, maar de nominatie gaf wel aan dat we op de goede weg waren: we werden gezien. Daar draaide de pilot uiteindelijk om: zichtbaarheid voor werken bij een Omgevingsdienst!'

Veel ontwikkeld

Kate: 'Tijdens deze pilot merkten we met z'n vijven dat we samen meer slagkracht hadden. Er kwam vertrouwen in de samenwerking. Laten we dit verder uitwerken!' Er werden flyers ontwikkeld, pennen met opdruk, een gezamenlijke website en social media materiaal om de achterban van elke omgevingsdienst warm te maken voor de volgende

Nationale Carrièrebeurs. Bovendien verscheen een artikel in het jaarblad Jong & Ambtenaar waarin De Betere Wereldbaan werd aangehaald. Yvonne: 'De basis stond. We hebben gebrainstormd en zijn tot een plan van aanpak gekomen. Kate: 'Iedere 6 weken is er overleg met de regiegroep waarin alle adviseurs van de OD's samen komen. Binnen die regiegroep hebben we weer werkgroepen: communicatie, campus recruitment, kennis en mobiliteit, beurzen en open dagen.' Yvonne: 'Tijdens die overleggen toetsen we of ons plan van aanpak nog voldoet en maken we steeds verdere professionaliseringsslagen.'

Mooie plannen voor 2023

Ook startten de vijf omgevingsdiensten in 2022 een traineeshipprogramma waarbij jonge mensen in anderhalf jaar bij een van de OD's kennismaken met alle facetten van het werk. Zo ontdekken ze wat bij hen past. Yvonne: '2022 was echt een pilotjaar. We hebben een prachtige start gemaakt van de samenwerking. We zien dat we met alleen al het begrip De Betere Wereldbaan iets moois hebben staan waar we allemaal achter staan.' Kate: 'In 2023 werken we verder aan de communicatiestrategie en ons verhaal, we gaan de website uitbreiden, communicatiemateriaal en wervingscampagnes ontwikkelen en een kalender samenstellen voor onze aanwezigheid bij open dagen en banenmarkten. Ontwikkeling van een Kennis en Mobiliteitscentrum is ook nog een wens, waarin we onderling kennis delen maar ook mensen kunnen uitwisselen die bijvoorbeeld naar een andere omgevingsdienst willen overstappen.'

Van regionaal naar landelijk?

De ambities van De Betere Wereldbaan reiken ver. Yvonne: 'Door gezamenlijk op te trekken in communicatie werken we steeds meer aan naamsbekendheid en zichtbaarheid. Dat doen we nu voor vijf omgevingsdiensten, maar stiekem dromen we ervan dat dit landelijk wordt.' ■

Een nieuw duurzaamheidsprogramma

Extra oplossingen buiten het takenpakket

ODH toetst en verleent vergunningen, houdt toezicht en handhaaft. Maar we kunnen veel meer betekenen voor gemeenten en provincie. Denk aan het helpen en adviseren bij duurzaamheidsopgaven. Of het stimuleren van bedrijven om te verduurzamen. Extra projecten, activiteiten en producten die helpen bij het realiseren van duurzaamheidsambities komen samen in het Duurzaamheidsprogramma 2023-2026.

Annette Swinkels en Fiona Korporaal schreven mee aan het programma. Annette: 'Het vorige programma was voor vier jaar vastgesteld, het was tijd voor een nieuwe. Daarnaast is duurzaamheid nóg actueler geworden. Veel urgenter dan bij het vorige programma. Gemeenten zijn meer dan ooit bezig met duurzaamheid, ze hebben echt doelen te behalen. Het programma moest worden geactualiseerd om aan te sluiten bij de behoefte van onze opdrachtgevers.'

Vraag van buiten, inzicht van binnen

Fiona: 'Succesvolle projecten uit het programma van 2019 – 2022 hebben we overgenomen. Denk aan energiebesparingsmaatregelen als goed ingeregelde klimaatinstallaties. Daarnaast hebben we interviews gehouden met gemeenten om te achterhalen wat de belangrijkste duurzaamheidsthema's zijn waar ze zich mee bezighouden. Doen ze dat zelf? Hebben ze hulp nodig? Sommige gemeenten zijn groter en hebben zelf expertise in huis, andere weer wat kleiner en hebben minder capaciteit. Door de interviews hebben we een beeld gekregen van de meest relevante thema's. WKO-systemen en soortenbescherming waren bijvoorbeeld hot items. Daarnaast hebben we als ODH natuurlijk veel

mensen in het veld en die zien volop kansen op het gebied van bijvoorbeeld energiebesparing. Het programma is echt een combinatie van vraag van buiten en inzicht van binnen.'

Expertise-overstijgend

Na het ophalen van informatie is het duurzaamheidsprogramma geschreven en is een conceptversie gedeeld met alle gemeenten en de provincie. Alle feedback is verzameld en eind 2022 was het programma definitief. Wat vinden de schrijvers zelf mooie diensten die erin staan? Annette: 'Ik vind Stimulering energiebesparing MKB geweldig. Veel kleinere bedrijven in de regio zijn wettelijk niet verplicht tot energiebesparing. Maar een voorlichtingstraject voor die bedrijven kan veel opleveren. Er zijn in onze regio heel veel MKB'ers, dus er is veel besparingswinst te behalen.' Fiona: 'Ik vind de integrale duurzaamheidsaanpak van bedrijventerreinen een mooie. Hoe kun je samen iets doen aan biodiversiteit, klimaatadaptatie, enzovoorts? Dat geldt overigens ook voor ons: als we bij één thema aanschuiven, kunnen we ook adviseren over een ander duurzaamheidsthema. Het programma vertegenwoordigt echt onze dienst als geheel, het is expertise-overstijgend.'

“
*Computer uit na afloop,
verwarming niet te hoog,
eigen mok meenemen,
dat soort zaken.*”

Plannen voor 2023

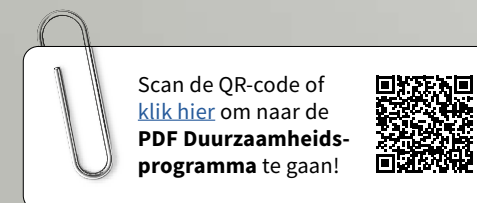
Het nieuwe duurzaamheidsprogramma staat op onze website en ODH geeft presentaties bij gemeenten die er meer over willen weten. Fiona: 'We merken bij alle presentaties dat er veel interesse is en dat er veel vragen zijn. Gemeenten leren over ons en wat wij kunnen. En wij hebben beter de behoeften in kaart.' Annette: 'Met dit programma laten we zien dat we veel meer kunnen betekenen dan de VTH-taken. We kunnen

onze expertise en advisering op veel meer terreinen inzetten.' In 2023 gaat het programma van start en staat er meer op de agenda. Fiona: 'We sturen een bureaulijst naar onze opdrachtgevers. Met elke maand een duurzaamheidsthema centraal. Zo blijven we onder de aandacht!' Annette: 'De omgevingsdiensten in Zuid-Holland werken ook samen op het gebied van duurzaamheid. Er wordt onder meer gewerkt aan een gezamenlijke duurzaamheidsetalage. De bedoeling is dat producten en diensten van de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten worden aangeboden aan alle gemeenten in Zuid-Holland.'

Meer bewustwording

Fiona had een trekkersrol van het Duurzaamheidsprogramma en probeert ook intern meer aandacht voor duurzaamheid te krijgen. 'Computer uit na afloop, verwarming niet te hoog, eigen mok meenemen, dat soort zaken. Maar ook de binding duidelijk maken tussen het specifieke vakgebied van collega's en de grotere duurzaamheidsopgaven waar we voor staan. We worden er bij ODH steeds meer bewust van dat we allemaal iets kunnen doen, intern én in ons dagelijks werk.' ■

Meer dienstverlening op de geografische kaart

Van data naar toegankelijke informatie

Door ons werk beschikken we over een schat aan informatie over locaties en hun omgeving. Hoe maken we alle data die we met ons werk verzameld hebben toegankelijker en beter bruikbaar, zodat we efficiënter en beter ons werk kunnen doen? Ian Schmidt (informatieanalist) en Menno van de Velde (teamleider Ruimte & Ondergrond) over het project Meer dienstverlening op de geografische kaart.

Ian: 'Als je naar een stad gaat die je niet zo goed kent, kijk je eerst op de kaart. Waar zijn bijvoorbeeld de restaurants? Doe je dat zonder kaart, maar puur op basis van een adres, kan het zo zijn dat je flink uit de buurt een hapje gaat eten. Zonder geografische context wordt locatie en afstand bepalen moeilijker. Een straatnaam zegt niet zoveel, je moet echt kunnen zien waar het ligt.' Zo is het ook met dit project. In 2022 startte ODH met het omzetten van data naar informatie op de geografische kaart.

Efficiencyslag

Menno: 'Mensen hebben voor een nieuwe aanvraag soms bepaalde informatie van ons nodig. Voorheen handelden wij deze informatieverzoeken handmatig af en administreerden wij deze in Word of Excel. Dat kostte veel tijd en data was niet altijd actueel. Dat moest gemakkelijker, sneller en beter.' Ian vult aan: 'Daarnaast krijgen we bijvoorbeeld geregeld de vraag van een vergunningverlener: wat speelt er nog meer

in dit gebied? Als je geen specifieke gebiedskennis hebt, is dat enorm omslachtig zoekwerk. Door alles op een kaart te zetten, zie je alles wat er speelt. Een enorme efficiencyslag.'

Twee lagen als test

Als test is ODH begonnen met kaartlagen voor twee thema's: bodemenergiesystemen en horeca & overlast. Menno: 'Door openbare beschikbare informatie te combineren met onze eigen data aanvragen van bodemenergiesystemen zoals locatie, diepte, maar ook klachten en bedrijfsinformatie, maken we op de geografische kaart onze informatie zichtbaar. Als we kijken naar bodemenergiesystemen: locaties kunnen ver uit elkaar liggen, maar de systemen onder de grond elkaar nog steeds beïnvloeden. Door ze als een informatielaag over de kaart te plaatsen, heeft de vergunningverlener of toezichthouder veel meer inzicht: wat speelt er omheen? Waar is ruimte? Wat is veilig en doelmatig?'

“We maken data beter toegankelijk om ons werk te verrijken, op een mooie, visuele manier.”

Data wordt tastbaar

Ian: 'Door openbare data gecombineerd met onze kennis te visualiseren, maken we data tastbaar. Dat hebben de collega's van Toezicht & Handhaving ook voor horeca gedaan. We hebben horecabedrijven met eventuele maatwerkbesluiten (bedrijven die bijvoorbeeld meer decibel mogen produceren in de nacht) en handhavingsbesluiten op de kaart gezet. Als wachtdienstmedewerker heb je bij overlast meteen een overzicht van wat er in de omgeving speelt.' Menno: 'Als je

álle horecagelegenheden laat zien, krijg je een wirwar aan stipjes. Maar als je alleen de horecagelegenheden toont die je op dat moment wil zien, wordt data opeens goed bruikbare informatie. Door lagen aan en uit te zetten, zie je op de kaart beter wat belangrijk is.'

Het luistert nauw

Ian: 'Het wordt steeds belangrijker om data actueel te houden, omdat je het op een kaart toont. Elk klein detail dat niet klopt wordt als het ware uitvergroet. Zo kun je bijvoorbeeld midden in zee belanden als je de X en Y coördinaten omdraait, of buiten onze regio als de gegevens niet 100% kloppen. Voorheen legden we data vast, maar gebruikten we het minder voor deze doeleinden. Op de kaart valt het direct op.' Menno: 'Het verbeteren van de kwaliteit van data hebben we ingebed in ons werkproces. Bij nieuwe vergunningen doorlopen we stappen die betrouwbare en complete data opleveren. Daarnaast controleren we steekproefsgewijs bestaande data, waarbij we onderscheid maken tussen informatie over de aangevraagde, vergunde en gerealiseerde situatie. Het kan bij bodemenergiesystemen namelijk zo zijn dat bij de realisatie blijkt dat ze iets verderop hebben moeten boren dan ze eerst van plan waren, omdat de ondergrond op die exacte locatie net anders is dan aangenomen.'

Integraal werken

Ian: 'We moeten steeds meer integraal gaan werken, dus verschillende expertises combineren in ons werk. Denk aan geluid, geur of veiligheid. Allemaal zeer specifieke kennis. Het gaat erom dat je meer dan alleen je eigen vakgebied inzichtelijk kunt maken op de kaart. Dus ook de kennis en ervaring van je collega's. Al die data leg je over elkaar heen met als resultaat een compleet, integraal beeld. Je ziet wat er allemaal speelt. We maken data beter toegankelijk om ons werk te verrijken, op een mooie, visuele manier.'

Extra gereedschap

Ian: 'We zijn begonnen met de thema's bodemenergiesystemen en overlast, maar willen het keuzemenu aan lagen uitbreiden en dit in de toekomst echt organisatiebreed uitrollen. De techniek staat, de collega's van Team Informatievoorziening hebben een geoserver ingericht die het mogelijk maakt informatie op de kaart te tonen. We hebben gemerkt dat geogeoriënteerd werken wérkt. Toegankelijke data op de kaart wordt straks een extra stuk gereedschap voor de vergunningverlener en toezichthouder. Echt een aanvulling op alle kennis en expertise.' Menno: 'Met steeds betere data en het omzetten ervan naar bruikbare informatie zetten we onszelf letterlijk en figuurlijk op de kaart. Intern helpt het ons in ons werk en extern kunnen we nóg beter en completer adviseren.' ▶

Lancering Soorten KansenKaart

Beter weten wat er leeft

Ook een mooi voorbeeld van meer halen uit geo-informatie is de Soorten KansenKaart. Deze kaart, waarop je de kans kunt zien op de aanwezigheid van zes beschermde diersoorten, lanceerde ODH in 2022. Klaas Alblas (medewerker Team Groen) vertelt over dit project.

'De Soorten Kansenkaart is ontwikkeld om enerzijds de natuur te bevorderen en beschermen en anderzijds om initiatiefnemers van woningbouwprojecten te helpen, waardoor zij minder vertraging ondervinden. Als ODH toetsen en beoordelen we initiatieven die volgens de Wet natuurbescherming nadelig kunnen zijn voor de natuur. Gaat iemand verbouwen, verduurzamen of slopen en voldoet het project aan de wettelijke criteria voor soortenbescherming? Dan verlenen wij een ontheffing. Voor de huismus, gierzwaluw, rugstreeppad, heikikker, ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis geven wij de meeste ontheffingen af. We hebben een kaart ontwikkeld waarop te zien is waar de kans groot is dat deze dieren voorkomen.'

Meer informatie in het voortraject

'Stel, je laat je huis isoleren zonder dat je weet dat er beschermde soorten in verblijven. Het kan zomaar dat er door die werkzaamheden verblijfplaatsen van gierzwaluwen worden vernietigd. Een gierzwaluw vangt wel 15.000 insecten in één nacht. Als veel verblijfplaatsen van deze soort en die van vleer-

muizen verdwijnen, dan krijg je een overvloed aan insecten. Bovendien gaat het steeds slechter met die soorten. Deze kaart laat zien waar ze kunnen voorkomen. Vink je bijvoorbeeld de huismus aan, dan zie je waar de kans hoog is dat die voorkomt. Wil je in dat gebied werkzaamheden verrichten, waarbij verblijfplaatsen of functies verloren kunnen gaan, dan moet je een ecologisch onderzoek uitvoeren. Voorheen kreeg een initiatiefnemer geregeld van ons te horen dat het onderzoek opnieuw moest, omdat een diersoort was vergeten. Dat vertraagde het proces enorm. Nu beschikken de initiatiefnemers en hun ecologisch adviseurs in het voortraject over meer informatie.'

Ontwikkelen, testen en livegang

'Bij het ontwikkelen van de kaart hebben we gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna. Vervolgens hebben we op basis van de beschikbare literatuur en met soortenspecialisten per diersoort gekeken wat er belangrijk is voor het leefgebied van deze dieren. Anders gezegd: wat maakt nu dat een beschermde soort ergens wel of juist niet voor kan komen? Bij de huismus is dat bijvoorbeeld

schuine pannendaken, bosschages, voedsel en water in de buurt. Met open data van deze aspecten voor een geschikt leefgebied is vervolgens in combinatie met waarnemingen uit de Nationale Databank, berekend waar de kans groot is dat de huismus voorkomt. Met kunstmatige intelligentie is dit vervolgens verfijnd, ook voor de andere soorten. Globescope heeft alle deze informatie in kaart gebracht na verificatie met de soortenspecialisten. Ten slotte is de kaart met vertegenwoordigers van woningcorporaties, ecologisch adviesbureaus, maar ook onze eigen vergunningverleners en handhavers gevalideerd. Eind 2022 ging de kaart live en is een belangrijke eerste stap gezet.'

“Een gierzwaluw vangt wel 15.000 insecten in één nacht.”

Nóg completer plaatje

'Wat staat er nog op onze wensenlijst? We willen meer soorten op de kaart zetten, maar ook meer natuurdata koppelen, zodat de betrouwbaarheid en bruikbaarheid steeds groter wordt. Er worden veel natuuronderzoeken gedaan door ecologisch adviesbureaus. Dat levert veel informatie op, die we graag willen toevoegen. Ook willen we kijken of we speciale voorzieningen voor beschermde soorten, zoals de locatie van vleermuisenkasten op de kaart kunnen zetten. Bovendien willen we een koppeling maken met een landelijke kaart, die in het kader van de Omgevingswet wordt ontwikkeld en waarop een groot aantal waarnemingen van beschermde dier- en plantensoorten staan. Zo wordt de Zuid-Hollandse kaart steeds completer!' ■

Onderzoek naar hergebruik reststromen bedrijventerreinen

Tijd voor circulariteit

Er is bij bedrijventerreinen veel winst te behalen op het gebied van circulariteit. Provincie Zuid-Holland startte in 2022 samen met Metropoolregio Rotterdam Den Haag, DCMR Milieudienst Rijnmond en Omgevingsdienst Haaglanden een project om circulaire kansen voor reststromen in kaart te brengen. Voor Tamara Croes, milieuspecialist en adviseur duurzaamheid bij ODH, echt een passieproject.

“
We kijken naar de drempels waar ondernemers tegenaanlopen en hoe wij daarbij kunnen helpen.
”

Tamara: ‘Als je circulair zegt, denken veel mensen aan recycling. Maar dat is slechts één van de zeven stappen binnen circulariteit. Kijk bijvoorbeeld eens naar de Ambachtse Zoom, een bedrijventerrein in Hendrik-Ido-Ambacht dat erop gericht is 100% circulair te zijn. Dat wil zeggen: aardgasloos, energieneutraal, hergebruik van alle materialen, zonnepanelen en windenergie die na levensduur worden gerecycled, 100% afvalscheiding, aandacht voor biodiversiteit, circulair bouwen en bomen aanplanten. Als je als bedrijf op dat terrein een initiatief hebt dat bijdraagt aan circulariteit krijg je korting op de kosten en begeleiding door experts. Een geweldig voorbeeld!’

Kansrijke reststromen

Dit soort initiatieven werden tijdens het project onderzocht. ‘Ook hebben we gekeken naar welke reststromen er zijn en welke kansrijk zijn. Denk aan medische afvalstromen van ziekenhuizen of aan beton waar steeds meer uit wordt gehaald. Er wordt in Haaglanden volop papier en karton gerecycled en veel gedaan met afvalmateriaal van sloop, zoals glas, cement en hout. Veel initiatieven zijn nog op lokaal niveau, dit project is opgezet om van elkaar te leren. Om niet steeds opnieuw het wiel uit te hoeven vinden. Bedrijventerreinen zijn vaak een wereld op zich. Het is belangrijk om erbuiten te kijken, te verbinden, koppelingen te maken naar partners.’

Drempels wegnemen

‘Tijdens de maandelijkse overleggen kijken we ook naar wetgeving. Die wordt door bedrijven vaak gezien als een hinder. Zo had een ondernemer op een bedrijventerrein zonnepanelen die te veel stroom hadden opgewekt. Dat wilde hij aan andere bedrijven op het terrein leveren. Technisch geen probleem, maar wel juridisch. Je mag het niet zomaar doen. Het zou mooi zijn als er te veel aan zonne-energie kan worden uitgewisseld. We kijken naar de drempels waar ondernemers tegenaanlopen en hoe wij daarbij kunnen helpen.’

Verbindingen leggen

‘We houden ook onze ogen open voor kansen. Er komt een mooie casus langs, daar moeten we iets mee! Zo was er een bedrijf op zoek naar oude emmers om te hergebruiken. Door samen te werken hebben we een partner voor hen gevonden. Ook dat is het mooie aan dit project: verbindingen leggen. Onze mensen komen bij

heel veel bedrijven en zien kansen. Er is altijd iemand die iemand kent en weer iemand kent. Een ander voorbeeld: een bedrijf maakt tapas voor een supermarktketen. Wat overblijft is de achterkant van parmaham. Daar moet iets mee te doen zijn? Met ons netwerk kunnen wij deze bedrijven makkelijker met elkaar in contact brengen.'

Inspiratie over de grens

Het projectteam kijkt naar de regio, maar zeker ook naar inspirerende initiatieven erbuiten. 'Er zijn wereldwijd veel voorbeelden van hergebruik. Zo is er een Zweeds bedrijf dat dakbedekkingsmateriaal maakt in Sri Lanka. Dat doen ze van melkpakken die bestaan uit karton, metaal en plastic, normaalgesproken dus drie afvalstromen.

“
Aan het begin werden
mensen die met circulariteit
 bezig waren gezien
als fanaten, inmiddels
als geloofwaardige
en interessante
gesprekspartners. ”

Ook hebben we gezien dat er in India maandverband wordt gemaakt van vezels van snijafval van bananen en in Frankrijk leer van zalmhuiden. Er gebeurt ontzettend veel. We zien sowieso dat circulariteit veel meer leeft. Aan het begin werden mensen die hiermee bezig waren gezien als fanaten, inmiddels als geloofwaardige en interessante gesprekspartners. Circulair wordt gelukkig steeds meer mainstream.' Die ontwikkeling drukt zich ook uit in cijfers.

In 2022 telde Haaglanden 74 subsidieaanvragen voor circulaire initiatieven. In 2021 waren dat er nog 43.

Goede ontwikkelingen

'Waar ik veel toekomst in zie is circulaire ambachtscentra. Een milieustraat waar je afval kunt scheiden mét daarbij een kringloopwinkel en een repair café, een werkplaats waar zaken gemaakt worden. Er wordt ontzettend veel weggegooid, bijvoorbeeld elektronica. Daar is veel mee te doen. Maar tegelijkertijd: alles wat je circulair ontwikkelt, is duurder dan nieuw kopen. We zouden in de kostprijs van materiaal de milieuprijs moeten meerekenen. Gelukkig verandert er een en ander. In 2025 moeten alle producenten in plastic voor 25% gebruik maken van gerecycled granulaat. Dat levert wel een gelijk speelveld op, het loont dan meer te kiezen voor circulaire producten. Wij maken ons hard voor zulke ontwikkelingen, ook bijvoorbeeld voor een taks op fossiele brandstof. We willen goede voorbeelden gebruiken, initiatieven stimuleren en zaken bij het Rijk op de agenda krijgen.'

Handige platforms

In 2022 zijn vanuit het gezamenlijke project diverse platforms opgezet die de bedrijven helpen bij circulair ondernemen. 'Zo is de website circulair.biz gelanceerd, een hub waarop alle bedrijven die bezig zijn met circulariteit zich kunnen aanmelden. Bedrijventerreinen geven hierop aan hoe ze afvalstromen verwerken. Ook vind je hier meer dan 60 Circulaire Economie kansen (CE kansen) voor bedrijventerreinen, zoals papierloos werken en hergebruik en van verf. Er is een Circulair Loket van DCRM waar je met al je vragen terecht kunt. De Provincie reikt prijzen uit voor circulaire initiatieven en er gebeurt steeds meer rond dit thema. Het project is nog lang niet afgelopen!' ■

Persvragen 2022

Vraag het ODH

Omgevingsdienst Haaglanden verzamelt elk jaar veel informatie over de omgeving. Onder de grond, boven de grond, in het water, op het land, in de lucht. We hebben onze regio goed in kaart. Het is dan ook logisch dat we vanuit de pers jaarlijks veel vragen krijgen. Over onderzoeken, plannen, vergunningen, toezicht en handhaving en diverse normen. Een kleine greep uit de persvragen die in 2022 aan ons gesteld werden.

Wat houdt de
Energiebesparings-
plicht in?

Hoe wordt er toezicht gehouden op de
informatieplicht energiebesparing en
gehandhaafd?

Vanuit de Wet natuurbescherming
zijn alle vleermuissoorten beschermd.
In welke gevallen mag de vleermuis
wel verstoord worden en hoe wordt
dit geregeld?

Hoe wordt er toezicht gehouden
op de informatieplicht energie-
besparing en gehandhaafd?

Voor welk soort onttrekkingen
registreert Omgevingsdienst
Haaglanden gegevens in het
Landelijk Grondwater Register?

Hebben gemeenten in
Haaglanden gebruik
gemaakt van de
stikstofruimte om
woningbouw mogelijk
te maken?

Zoals het er nu uit ziet, zullen veel
kantoren op 1 januari 2023 geen
energielabel C of beter hebben. Hoe
wordt hierop gehandhaafd?

De toezichthouders mochten weer op pad

Vuurwerk onder controle

Na twee jaar vuurwerkverbod konden onze toezichthouders weer op pad om 64 verkooppunten in de regio te controleren. Voor toezichthouder en coördinator vuurwerkopslagen Ferdy Macnack was het eindelijk weer zover, voor toezichthouder Tygo Denkers was het de eerste keer.

De vuurwerkcontrole vindt op drie momenten plaats. Tygo: 'Allereerst is er de voorcontrole, waarbij we onder andere kijken naar de bouwconstructie, zoals deuren, kozijnen en brandbeveiligingsinstallatie. Ook controleren we of de juiste certificaten er zijn. Samen met de ondernemer bekijken we waar de verkoopbalie en het vuurwerk komen. Ook bespreken we alvast alles wat er gebeurt tijdens de verkoopdagen, zodat we in drukke tijden de ondernemer zo min mogelijk tot last zijn. Tijdens de verkoopdagen in december wordt gekeken of er niet te veel vuurwerk ligt en of het goed is opgeslagen. Ook controleren we of er lonten en vuurwerkbrillen worden aangeboden. In februari vinden de nacontroles plaats. Dan kijken we hoeveel vuurwerk er nog in de bunkers ligt en houden we een nabespreking met de ondernemer.'

Ministerie ging mee

Ferdy: 'De voorgaande twee jaren hebben we ons steeds voorbereid om controles te doen, maar werd het op het laatst verboden om consumentenvuurwerk te verkopen. Nu was het leuk om de verkopers weer te ontmoeten en om weer op pad te gaan. Wat het helemaal bijzonder maakte is dat er medewerkers van het ministerie van Infrastructuur en

“
Het viel op dat er minder vuurwerk in de bunkers lag en dat ondernemers hun zaakjes op orde hadden.
”

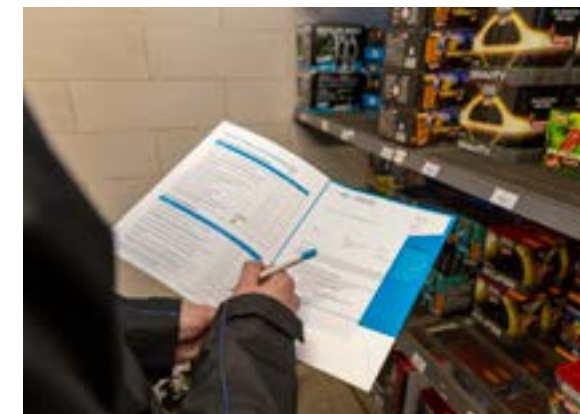
Waterstaat meegingen tijdens een controle. Voor ons goed om met de regelgevers zelf op pad te gaan, maar ook voor de ondernemers. Zij konden vragen stellen en voelden zich echt gehoord.'

Gemakkelijker voor iedereen

Tijdens de controles nemen de toezichthouders de Vuurwerkmap mee. Tygo: 'Voor de ondernemer is het een handige checklist. Een extra steuntje tijdens hectische verkoopdagen. Klopt alles nog? Doen we het nog goed? Voor ons is het een handige map, omdat de ondernemer er alle benodigde documenten in doet. Het maakt dus voor zowel de ondernemer als de toezichthouder het werk gemakkelijker.' Ferdy dacht veel overtredingen tegen te komen, omdat de ondernemers na twee jaar weer mochten. 'Maar dat was niet het geval. Het viel op dat er minder vuurwerk in de bunkers lag en dat ondernemers hun zaakjes op orde hadden. Vroeger zagen we dagelijks fouten en waren we tot diep in de nacht bezig om zaken af te handelen. Dat viel nu erg mee.'

Nuttig en aangenaam

De vuurwerkcontrole is belangrijk, maar het is ook een gezellige tijd om te werken. Tygo: 'De controles doen we in koppels, met z'n tweeën bezoek je de verkooppunten. Met andere collega's spreken we dan af om samen te lunchen en zaken die we tegenkomen te bespreken. Zo combineren we het nuttige met het aangename!'. ■

1 januari 2024 is het zover

ODH op koers voor de Omgevingswet

Na veel uitstel komt het er toch eindelijk van: op 1 januari 2024 gaat de Omgevingswet in. Deze wet brengt alle spelregels die gelden voor de fysieke leefomgeving bij elkaar. Dat betekent dat we van 26 verschillende wetten over bijvoorbeeld natuur, wonen en ruimtelijke ordening naar één wet gaan. Zo'n 5.000 wetsartikelen worden er 350. De nieuwe wet moet het voor de aanvrager gemakkelijker maken, maar wat betekent het voor ODH? En zijn we er klaar voor?

“ Gemeenten willen dat we meedenken over hun omgevingsplan. Onze adviesrol wordt groter, we worden eerder betrokken. ”

Onder de Omgevingswet wordt niet langer uitgegaan van een inrichting, maar van milieubelastende activiteiten. Dit kunnen er meerdere zijn per inrichting. Regels voor lokale milieuthema's verhuizen van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Dat betekent dat gemeenten de mogelijkheid krijgen om, binnen bepaalde grenzen, zelf beleidskeuzes te maken in het omgevingsplan. Keuzes over bijvoorbeeld geluidsnormen. Bovendien gaat voor de meeste vergunningprocedures voor milieubelastende activiteiten de reguliere Algemene wet bestuursrecht (Awb) procedure gelden. Waardoor de termijn waarin wij besluiten nemen op vergunningaanvragen, beperkt wordt tot acht weken.

Klaar voor de nieuwe wet

Bart Oortwijn (Programmamanager Omgevingswet) en Hanno Verkuil (geluidsspecialist) zitten in het kernteam Omgevingswet en hebben een actieve rol bij de implementatie. Bart: 'In 2016 zijn we begonnen om te kijken wat er in de organisatie moet gebeuren om klaar te zijn voor de Omgevingswet. De juridische regels veranderen, onze processen worden anders, maar ook afspraken met gemeenten veranderen mogelijk. Er stond veel te gebeuren en er is hard gewerkt. In 2022 hebben we extra stappen gezet om goed voorbereid te zijn. Zo hebben we grote inspanningen geleverd voor het aanpassen van systemen, documenten en het opleiden van onze mensen. Ook in 2023 geven we nog extra gas, zodat we vol vertrouwen 1 januari 2024 tegemoet gaan.'

Een nieuw geluid

Hanno: 'Bij de Omgevingswet is geluid één van de grootste veranderingen. Er komen andere geluidsnormen, geluidsbronnen, bouwkundige maatregelen om overlast te voorkomen en andere meetmethoden. In plaats van centrale regels die je één keer kunt opzoeken en toepassen, gaan we naar decentrale geluidsregels, met mogelijk veel differentiatie tussen gemeenten. We krijgen meer te maken met open normen en daardoor ook meer interpretatie (en discussie). Verwachting is dat er meer rechtsgangen komen en meer informatievragen over zaken die onduidelijk zijn. Om kennis te delen met gemeenten hebben we in 2022 het platform Geluid opgestart en heb ik presentaties gegeven over wat er op gemeenten afkomt als we kijken naar geluid. Ook hebben we beleidsstukken van soms wel 30 pagina's omgezet naar nieuwe wetgeving. Wat waren de oude artikelen en wat worden de nieuwe? Hoe bereken je straks geluidsbelastingen? Op grond van welk wetsartikel?'

Goede afstemming

Bart: 'Via diverse regionale overleggen hebben we de thema's van de Omgevingswet met onze opdrachtgevers, de provincie en gemeenten, besproken. Wat verwachten zij van ons en welke gemaakte keuzes hebben invloed op onze werkwijze? Gemeenten willen dat we meedenken over hun omgevingsplan waarin de regels van de fysieke leefomgeving onder de Omgevingswet terechtkomen. Onze adviesrol wordt groter, we worden eerder betrokken.'

Ook intern is er veel gebeurd. Zo organiseerden we tijdens ons Zomerfestival voor collega's inhoudelijke sessies over de Omgevingswet. Die werden goed bezocht en gewaardeerd. We hebben nieuwsberichten en updates gedeeld op intranet, er vonden interne overleggen plaats en iedereen heeft de mogelijkheid gekregen om opleidingen te volgen.' Hanno: 'Wat je zag, was dat casussen enorm goed werkten tijdens die opleidingen. Stel: er komt een nieuw bedrijf. Tegen welke nieuwe regels lopen we aan als we vergunningen moeten verlenen en handhaven? Zulke scenario's oefenen wierp z'n vruchten af en maakte het oefenen ook leuker.'

“
*Maar hoeveel je mensen
ook traint en klaarstoomt:
het is straks een kwestie
van doen.*”

Basis- en vervolgoopleidingen

Bij het opleiden van de medewerkers waren Britt van der Kooij (HR-adviseur) en John Vente (Teamleider Bodem en Grondwater) nauw betrokken. Britt: 'In 2022 hebben we een basisopleiding Omgevingswet georganiseerd voor nieuwe medewerkers en functie-verdiepende opleidingen voor vergunningverleners, handhavers en juristen. Vervolgens waren er specialistische opleidingen op het gebied van bijvoorbeeld water of glastuinbouw.' John: 'Die oefensessies voor alle teams waren inhoudelijk heel praktisch van opzet. Het waren niet uitsluitend toezichthouders of vergunningverleners die de oefensessies hebben bijgewoond, maar ook juristen en collega's van procedureteams. Iedereen krijgt immers te maken met de Omgevingswet. We moeten straks meer de adviesrol oppakken en mogelijk voorbij onze eigen specialisatie kijken om integraal te kunnen adviseren, tijdens de opleiding deden de mensen dat dus al!'

Kwestie van doen

Britt: 'In een werkgroep hielden we wekelijks overleg over wat er speelt, waar behoefte ligt en wat we nog moeten regelen qua opleidingen. Net als in 2022 zullen mensen die in 2023 in dienst komen de basisopleiding volgen. Op ons intranet kan men trainingsmateriaal altijd bekijken en als er nog behoefte is aan extra opleiding, dan kan dat.' John: 'Maar hoeveel je mensen ook traint en klaarstoomt: het is straks een kwestie van doen. De systemen van het Rijk, de Provincie, gemeente, waterschappen worden straks allemaal op elkaar afgestemd. Want heb je bijvoorbeeld bedrijven op het oog in het kader van milieuovertredingen, dan kunnen die op meerdere locaties actief zijn. Dan moet je met andere overheden samenwerken om het beeld compleet te krijgen.'

Basiskennis op orde

Hanno: 'Het echte inhoudelijke werk dat we doen zal ongeveer hetzelfde blijven, maar er zijn natuurlijk wel veel wijzigingen die we gaan merken. Zoals gezegd verandert het gehele stelsel van regels. Bart: 'In plaats van het schriftelijk afdoen van een zienswijze, zullen onze collega's waarschijnlijk meer mondelinge toelichting moeten geven. Maar inderdaad: pas als je het echt gaat doen, ontdek je wat anders wordt.' Hanno: 'Met de komst van de Wabo in 2010 kwamen er ook grote veranderingen op onze borden, we hebben het al eens meegemaakt. Ik ben vooral blij dat de kogel door de kerk is. We zijn er klaar voor, de basiskennis is op orde, laat maar komen die Omgevingswet!' ■

Samen kijken we terug blik op 2022 in cijfers

Ons werkgebied

De provincie Zuid-Holland en negen gemeentes

Bedrijven en instellingen

Bedrijven en instellingen onder milieuwet- en regelgeving

1.910	Gemeente Delft
16.076	Gemeente Den Haag
1.652	Gemeente Leidschendam-Voorburg
690	Gemeente Midden-Delfland
1.581	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
1.577	Gemeente Rijswijk
635	Gemeente Wassenaar
4.907	Gemeente Westland
2.395	Gemeente Zoetermeer
26	Provincie Zuid-Holland

31.449 Totaal 2022

Totaal 2020: 31.797 Totaal 2021: 31.447

Glastuinbouwbedrijven

1	Gemeente Delft
3	Gemeente Den Haag
8	Gemeente Leidschendam-Voorburg
58	Gemeente Midden-Delfland
161	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
2	Gemeente Rijswijk
1	Gemeente Wassenaar
1.093	Gemeente Westland
0	Gemeente Zoetermeer
n.v.t.	Provincie Zuid-Holland

1.327 Totaal 2022

Totaal 2020: 1.344 Totaal 2021: 1.288

Horecabedrijven inclusief strandpaviljoens

308	Gemeente Delft
2.090	Gemeente Den Haag
190	Gemeente Leidschendam-Voorburg
38	Gemeente Midden-Delfland
69	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
109	Gemeente Rijswijk
61	Gemeente Wassenaar
193	Gemeente Westland
201	Gemeente Zoetermeer
n.v.t.	Provincie Zuid-Holland

3.259 Totaal 2022

Totaal 2020: 3.261 Totaal 2021: 3.259

Kantoren (groot/overheidsgebouwen)

61	Gemeente Delft
457	Gemeente Den Haag
19	Gemeente Leidschendam-Voorburg
8	Gemeente Midden-Delfland
17	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
149	Gemeente Rijswijk
9	Gemeente Wassenaar
70	Gemeente Westland
124	Gemeente Zoetermeer
n.v.t.	Provincie Zuid-Holland

914 Totaal 2022

Totaal 2020: 892 Totaal 2021: 876

Toezicht en Handhaving

Milieu- exclusief duurzaamheids-controles

544	Gemeente Delft
2.0589	Gemeente Den Haag
392	Gemeente Leidschendam-Voorburg
258	Gemeente Midden-Delfland
347	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
224	Gemeente Rijswijk
131	Gemeente Wassenaar
1.660	Gemeente Westland
423	Gemeente Zoetermeer
1.101	Provincie Zuid-Holland
7.669	Totaal 2022

Totaal 2020: **6.860** Totaal 2021: **7.173**

Bodemcontroles

30	Gemeente Delft
109	Gemeente Den Haag
20	Gemeente Leidschendam-Voorburg
10	Gemeente Midden-Delfland
20	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
15	Gemeente Rijswijk
11	Gemeente Wassenaar
41	Gemeente Westland
18	Gemeente Zoetermeer
107	Provincie Zuid-Holland
381	Totaal 2022

Totaal 2020: **540** Totaal 2021: **545**

Duurzaamheidscontroles

2017	2018	2019	2020	2021	2022	
30	90	50	14	140	256	Gemeente Delft
110	360	220	28	372	1.602	Gemeente Den Haag
10	50	20	4	49	139	Gemeente Leidschendam-Voorburg
5	10	4	1	35	55	Gemeente Midden-Delfland
10	40	20	0	27	144	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
20	70	25	3	51	248	Gemeente Rijswijk
10	20	6	2	23	46	Gemeente Wassenaar
30	100	40	8	239	451	Gemeente Westland
40	110	50	10	88	361	Gemeente Zoetermeer
15	3	7	4	5	5	Provincie Zuid-Holland
290	234	442	74	1.029	3.307	Totaal

Overlastmeldingen (afgeronde cijfers)

2017	2018	2019	2020	2021	2022	
190	14	150	110	98	221	Gemeente Delft
1.870	28	1.540	1.200	1.096	1.775	Gemeente Den Haag
15	4	100	60	75	99	Gemeente Leidschendam-Voorburg
25	1	30	30	68	32	Gemeente Midden-Delfland
60	0	60	30	31	27	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
40	3	30	20	34	41	Gemeente Rijswijk
15	2	50	70	43	79	Gemeente Wassenaar
400	8	280	290	203	173	Gemeente Westland
130	10	250	80	111	132	Gemeente Zoetermeer
10	4	40	20	15	18	Provincie Zuid-Holland
2.765	2.750	2.530	1.910	1.774	2.597	Totaal

Handhaving

83	Gemeente Delft
340	Gemeente Den Haag
54	Gemeente Leidschendam-Voorburg
37	Gemeente Midden-Delfland
50	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
20	Gemeente Rijswijk
18	Gemeente Wassenaar
198	Gemeente Westland
36	Gemeente Zoetermeer
60	Provincie Zuid-Holland
896	Totaal 2022

Totaal 2020: **730** Totaal 2021: **794**

Bezwaar-beroep T&H

1	Gemeente Delft
23	Gemeente Den Haag
1	Gemeente Leidschendam-Voorburg
0	Gemeente Midden-Delfland
0	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
1	Gemeente Rijswijk
5	Gemeente Wassenaar
8	Gemeente Westland
3	Gemeente Zoetermeer
3	Provincie Zuid-Holland
45	Totaal 2022

Totaal 2020: **42** Totaal 2021: **42**

Toetsing en Vergunningverlening

Afgehandelde informatie verzoeken

2017	2018	2019	2020	2021	2022	
126	236	143	218	177	244	Gemeente Delft
7.941	5.545	2.486	3.161	2.525	2.438	Gemeente Den Haag
97	129	123	165	175	162	Gemeente Leidschendam-Voorburg
125	242	271	184	201	150	Gemeente Midden-Delfland
123	191	100	165	143	121	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
518	575	283	355	304	221	Gemeente Rijswijk
130	466	139	168	200	143	Gemeente Wassenaar
1.221	910	605	808	764	754	Gemeente Westland
436	553	299	303	256	238	Gemeente Zoetermeer
462	1.992	4.207	431	587	638	Provincie Zuid-Holland
11.179	10.834	8.656	5.958	5.332	5.109	Totaal

Adviezen/ Toetsen

2017	2018	2019	2020	2021	2022	
48	59	114	94	71	76	Gemeente Delft
1.548	1.601	1.450	1.171	1.292	1.250	Gemeente Den Haag
24	112	136	94	98	129	Gemeente Leidschendam-Voorburg
102	153	171	111	102	117	Gemeente Midden-Delfland
42	57	96	50	99	101	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
272	280	263	278	250	306	Gemeente Rijswijk
66	55	56	74	86	108	Gemeente Wassenaar
679	726	819	656	814	848	Gemeente Westland
183	196	271	152	144	121	Gemeente Zoetermeer
613	724	725	882	863	838	Provincie Zuid-Holland
3.577	3.963	4.101	3.562	3.819	3.894	Totaal

Meldingen Milieu/ Natuur

2017	2018	2019	2020	2021	2022	
46	98	62	64	608	628	Gemeente Delft
620	533	380	224	1.959	1.881	Gemeente Den Haag
25	93	84	420	389	361	Gemeente Leidschendam-Voorburg
82	93	71	99	107	137	Gemeente Midden-Delfland
62	126	65	62	64	55	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
103	78	259	380	322	342	Gemeente Rijswijk
48	30	13	93	117	109	Gemeente Wassenaar
363	335	223	195	261	240	Gemeente Westland
130	137	106	55	250	315	Gemeente Zoetermeer
278	298	253	24	29	74	Provincie Zuid-Holland
1.757	1.757	1.516	1.616	4.106	4.142	Totaal

Beschikkingen

33	Gemeente Delft
342	Gemeente Den Haag
6	Gemeente Leidschendam-Voorburg
17	Gemeente Midden-Delfland
15	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
9	Gemeente Rijswijk
5	Gemeente Wassenaar
78	Gemeente Westland
9	Gemeente Zoetermeer
727	Provincie Zuid-Holland
1.241	Totaal 2022

Bezwaar & Beroep T&V

3	Gemeente Delft
0	Gemeente Den Haag
0	Gemeente Leidschendam-Voorburg
8	Gemeente Midden-Delfland
0	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
1	Gemeente Rijswijk
8	Gemeente Wassenaar
0	Gemeente Westland
23	Gemeente Zoetermeer
	Provincie Zuid-Holland
43	Totaal 2022

Totaal 2020: 1.384 Totaal 2021: 1.303

Totaal 2020: 30 Totaal 2021: 58

Colofon

**Samen kijken
we terug**
blik op 2022

Concept, interviews, tekst en vormgeving:
Kwieker communicatieteam

Fotografie en beeld:
Studio Oostrum, Anneke Hymmen,
Tjapko de Heus, Rob Acket/Piktsjers

Eindredactie:
Kate van Elswijk en Manon Buising

Copyright © 2023 Omgevingsdienst Haaglanden

omgevingsdienst
Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

omgevingsdiensthaaglanden.nl

Een expertoverleg over één
van de onderwerpen in deze
jaarimpressie? Mail naar
communicatie@odh.nl